

Jägares leveranser av frilevande vilt och kött av frilevande vilt

Frilevande vilt som fällt av jägare och kött från sådant vilt kan levereras på olika sätt. Beroende på vilket slags vilt det är, hur viltet eller köttet av viltet levereras och i vilka mängder detta sker, ställs olika krav i lagstiftningen. Visst vilt ska alltid levereras till vilthanteringsanläggning.

På den här sidan:

...

[bokmärken genereras automatiskt]

Ord och uttryck

I denna text betyder:

- *vilt* – nedlagt frilevande vilt med päls eller fjäderdräkten på.
- *kött av vilt* – kött av frilevande vilt, det vill säga avhudade slaktkroppar, fåglar utan fjäderdräkt, delar av slaktkroppar samt ätliga delar, inklusive blod.
- *detaljhandelsanläggning* – en anläggning som i huvudsak bedriver detaljhandelsverksamhet enligt artikel 3.7 i förordning (EG) nr 178/2002.

> [Verksamheter som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung](#)

Vad frilevande vilt är framgår av punkt 1.5 i bilaga I till förordning (EG) nr 853/2004.

Vad kött är framgår av punkt 1.1 i bilaga I till förordning (EG) nr 853/2004.

>[Jakt och vilt \[länk till A-sidan, ny sida\]](#)

Jägares leverans av små mängder vilt och kött av vilt

En jägare kan sälja eller ge små mängder vilt och kött av vilt direkt till slutkonsumenter och till detaljhandelsanläggningar, som i sin tur levererar viltet och köttet direkt till slutkonsumenter, och omfattas då inte av alla bestämmelser i förordning (EG) 853/2004. Se artikel 1.3 e i förordning (EG) nr 853/2004. Enlig artikel 4 i samma förordning ska medlemsländerna istället fastställa nationella regler för jägares direkta leveranser av vilt och kött av vilt. De nationella reglerna finns i LIVSFS 2005:20. Se 44 § samt 59 §, 60 §, 62 § och 64 §.

Reglerna innebär att jägaren ska leverera viltet själv. Leveransen ska alltså göras helt utan mellanhänder. Jägaren ansvarar för att viltet och köttet är säkert att äta. Regeln om att livsmedel ska vara säkra i artikel 14 i förordning (EG) nr 178/2002 gäller för jägaren.

Arter som är mottagliga för trikinos, till exempel vildsvin och björn, ska alltid levereras till en vilthanteringsanläggning. Det framgår av bestämmelserna i 61 § och 63 § i LIVSFS 2005:20. Det innebär att de här djurslagen inte ens vid enstaka tillfälle får ges bort eller säljas av jägaren till någon annan än en godkänd vilthanteringsanläggning.

Jägare som livsmedelsföretagare

Livsmedelsverket anser att jägare som enbart levererar små mängder av nedlagt frilevande vilt och kött från frilevande vilt enligt bestämmelserna i LIVSFS 2005:20 inte bör omfattas av krav på registrering eller godkännande.

> [Registrering och godkännande](#)

Små mängder

Vad som anses vara små mängder framgår av LIVSFS 2005:20, se 59-64 §§. Olika mängder gäller för olika typer av vilt och om det är vilt eller kött av vilt som levereras. Högsta gräns för vad som är små mängder framgår av Tabell 1 nedan.

Typ av vilt	Vilt	Kött
Småvilt	10 000 djur	1 000 djur
Storvilt	25 enheter	1 enhet

Tabell 1. Små mängder vilt och kött av vilt.

En enhet storvilt motsvarar en vuxen älg. För beräkning av enheter för kalvar och andra typer av storvilt ska omräkningsfaktorerna i tabell 2 användas.

	Älg	Kron- och dovhjort	Rådjur
Vuxet djur	1	0,333	0,1
Kalv, djur yngre än 12 månader	0,5	0,25	0,1

Tabell 2. Omräkningsfaktorer för enheter av storvilt.

Detta innebär till exempel att en jägare sammanlagt kan leverera 75 vuxna hjortar i form av primärprodukter. Om denne levererar enbart rådjur motsvarar det 250 rådjur.

Leverans av större mängder vilt eller kött av vilt

Om jägare vill avsätta mer vilt än det som de nationella reglerna anger som små mängder ska verksamheten vara registrerad som primärproduktion hos länsstyrelsen i enlighet med 23 § livsmedelsförordningen (2006:813). Livsmedelsverkets bedömning är att jägare som levererar mer än små mängder bedriver verksamheten som livsmedelsföretag.

Allt vilt utöver det som får levereras som små mängder direkt till slutkonsument eller detaljhandel ska levereras till en godkänd vilthanteringsanläggning. Leveransen kan antingen ske direkt till vilthanteringsanläggningen eller via en registrerad eller godkänd uppsamlingscentral för vilt som levererar viltet till vilthanteringsanläggningen.

Om jägaren vill leverera mer än små mängder kött av vilt krävs antingen en registrerad eller godkänd anläggning beroende på hur leveranserna kommer att ske.

> [Exempel på livsmedelsföretag i primärproduktionen](#)

> [Detaljhandelsanläggning som tar emot vilt direkt från jägare \[ny sida\]](#)

> [Länk till sidan om uppsamlingscentraler \[ny sida\]](#)

Leverans till vilthanteringsanläggning

För att kött av vilt ska kunna avsättas på marknaden inom Sverige, inom övriga EU eller exporteras utanför EU måste först viltet levereras till en vilthanteringsanläggning och bli besiktigat och godkänt av Livsmedelsverkets kontrollpersonal. Se artikel 4.2 i förordning (EG) nr 853/2004.

Visst vilt ska alltid levereras till en vilthanteringsanläggning. Detta gäller till exempel björn, vildsvin och andra vilda djur som kan vara smittade med trikiner. Se 61 och 63 §§ LIVSFS 2005:20. Alla leveranser ska gå genom en vilthanteringsanläggning, där köttet ska besiktigas och godkännas efter slakt, innan det får levereras vidare.

Hantering av storvilt efter avlivning regleras i bilaga III, avsnitt IV, kapitel II i förordning (EG) nr 853/2004. För småvilt finns motsvarande reglering i kapitel III i samma bilaga till samma förordning.

Urtagning

För storvilt gäller att djuret så snart som möjligt efter avlivning ska öppnas och att magar och tarmar avlägsnas. Djuret ska också vid behov avblodas.

Första undersökning och medföljande organ

En första undersökning av fällt storvilt och småvilt, som ska levereras till en vilthanteringsanläggning, kan utföras av en utbildad person. Undersökningen ska göras så snart som möjligt efter avlivningen. Undersökningen kan antingen göras i anslutning till att viltet har nedlagts eller göras vid en uppsamlingscentral. En uppsamlingscentral är en anläggning som används för att lagra kroppar och inälvor från frilevande vilt innan de transporteras till en vilthanteringsanläggning.

Resultatet av denna första undersökning ska följa med till den mottagande vilthanteringsanläggningen.

Resultatet av denna första undersökning ska för storvilt dokumenteras och följa med till den mottagande vilthanteringsanläggningen.

För storvilt gäller att om första undersökningen eller djurets beteende avviker från det normala ska alla organ (även de förändrade delarna av mag-tarmkanalen) och information om avvikelser följa med till vilthanteringsanläggning.

För småvilt gäller att om undersökningen eller djurets beteende avviker från det normala behöver endast information om avvikelser följa med till vilthanteringsanläggning.

Om något i den första undersökningen eller i djurets beteende avviker från det normala, kan jägaren efter bedömning ändå välja att leverera viltet till vilthanteringsanläggningen. I så fall ska alla organ (även de förändrade delarna av mag-tarmkanalen) och information om avvikelser följa med viltet till anläggningen. Jägaren kan även välja att inte leverera viltet till livsmedelskedjan. I dessa fall rekommenderas kontakt med Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) för vidare åtgärd.

I de fall viltet inte har undersökts av en utbildad person ska skallen och alla organ, med undantag för mage och tarmar, åtfölja kroppen vid leverans till en vilthanteringsanläggning. Från björn, vildsvin och alla andra vilda djurslag, som kan vara infekterade med trikiner ska skallen och mellangärdet alltid medfölja.

Hjort

I de fall hjort från hägn inte har undersökts för förekomst av tuberkulos enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2012:25, K158) ska skallen och alla organ, inklusive magar och tarmar alltid följa

med. Detta är en förutsättning för att Livsmedelsverkets kontrollpersonal ska kunna genomföra tuberkulosundersökning som en del av köttbesiktningen. Se 28 § LIVSFS 2005:20.

[Snarad ripa](#)

Om snarad ripa levereras till en vildhanteringsanläggning finns nationella regler som innebär undantag från kraven i bilaga III, avsnitt IV, kapitel III i förordning (EG) nr 853/2004. Undantagen innebär att den första undersökningen av viltet inte behöver göras. Om den snarade ripan levereras i fryst tillstånd och avsikten är att därefter släppa ut den på marknaden frysta, oplockade och ourtagna, behöver urtagning inte göras. Se 27 § LIVSFS 2005:20.

[> Jakt och vilt \[ny sida\]](#)

[> Uppsamlingscentraler för vilt \[ny sida\]](#)